

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА АГРОІНЖЕНЕРІЇ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри, проф.

 Костянтин ДЯДЮРА

“ 25 ” серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. декана факультету геодезії,
землеустрою та агроінженерії

 Вячеслав ФОМЕНКО

серпня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. проректора з науково-
педагогічної та методичної роботи

 Вячеслав СЕДОВ

“ 25 ” серпня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПО 20 «ВИРОБНИЧА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший (бакалаврський) рівень

(назва рівня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

20 «Аграрні науки та продовольство»

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

208 Агроінженерія

(код та найменування спеціальності)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Агроінженерія

(назва освітньої програми)

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ

Факультет геодезії, землеустрою та агроінженерії

Робоча програма освітнього компонента **«Виробнича переддипломна практика»** для здобувачів за освітньо-професійною програмою «Агроінженерія» спеціальності 208 «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти..

Розробник програми: Костянтин ДЯДЮРА - д.т.н., професор, завідувач кафедри «Агроінженерія»

Дмитро ДОМУЩІ – к.т.н., доцент кафедри «Агроінженерія»

Сергій ЖИТКОВ - старший викладач кафедри «Агроінженерія»

Робоча програму схвалено на засіданні кафедри агроінженерії

Протокол від « 25 » серпня 2025 року № 1.

Завідувач кафедри

(підпис)

Костянтин ДЯДЮРА

Гарант освітньої програми

(підпис)

Дмитро ДОМУЩІ

© Костянтин ДЯДЮРА, ОДАУ 2025 рік

© Дмитро ДОМУЩІ, ОДАУ 2025 рік

© Сергій ЖИТКОВ, ОДАУ 2025 рік

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	Обов'язкова	
Загальна кількість годин 45 год.	Спеціальність 208 «Агроінженерія» Освітня програма «Агроінженерія»	Рік підготовки:	
		4	4
		Семестр	
		8	8
		Самостійна робота	
		45	45
	Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Вид контролю:	
		диф. залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Освітній компонент «Виробнича переддипломна практика» відноситься до складу обов'язкових освітніх компонентів освітньо-професійної програми «Агроінженерія» спеціальності 208 «Агроінженерія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Освітній компонент «Виробнича переддипломна практика» здобувачів вищої освіти є важливим та завершальним етапом для підготовки фахівців в галузі агроінженерії.

Освітній компонент «Виробнича переддипломна практика» здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти проводиться згідно з «Положенням про проведення практик здобувачів вищих навчальних закладів України» та «Положення про проведення практичної підготовки ЗВО в Одеському державному аграрному університеті» і є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців.

Освітній компонент «Виробнича переддипломна практика» надає можливість здобувачам, використовуючи набуті теоретичні знання, отримані під час вивчення освітнього компоненту з фаху, розв'язувати практичні задачі та набувати практичного досвіду і вдосконалювати професійну майстерність. «Виробнича переддипломна практика» проводиться на передових підприємствах, установах та організаціях України та світу, відповідно до укладених договорів.

Керівництво практикою забезпечують науково-педагогічні працівники кафедри агроінженерії та провідні фахівці підприємств, організацій та установ.

Освітній компонент «Виробнича переддипломна практика» здобувачів вищої освіти ступеню бакалавр здійснюється відповідно до навчального плану здобувачів 4 курсу навчання в 8 семестрі, тривалістю один тиждень.

Мета вивчення освітнього компонента: придбання здобувачами досвіду професійно орієнтованої діяльності відповідно з вимогами до рівня підготовки випускника, а також збирання необхідного матеріалу для виконання дипломного проєкту.

Завдання освітнього компонента:

закріплення, поглиблення набутих теоретичних знань, умінь, навичок студентів шляхом особистої участі в сільськогосподарському виробництві;

- вивчення різних сторін професійної діяльності: технічної, технологічної, економічної, соціальної, правової, т.п.;

- ознайомлення, засвоєння методології та технології рішення професійних завдань (проблем); оволодіння професійно-практичними вміннями, виробничими навичками;

- ознайомлення з діяльністю підприємств, що є базами практик.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти повинен :

знати:

- основні принципи механізації технологічних процесів у рослинництві;
- експлуатаційні властивості енергетичних засобів та агромашин і машинних агрегатів, методи раціонального комплектування машинних агрегатів, способи руху, розрахунок продуктивності та експлуатаційних витрат під час роботи агрегатів;
- закономірності функціонування та оптимізації транспортного процесу, методи обґрунтування технологічних режимів та показників якості роботи машинних агрегатів, методи обґрунтування комплексів машин та машинного парку.

вміти:

- комплектувати машинні агрегати, обґрунтовувати ефективні способи руху за різних технологій вирощування та збирання агрокультур;
- обґрунтовувати ефективні способи руху за різних технологій вирощування та збирання агрокультур;
- аналізувати експлуатаційні витрати різноманітних агрегатів у сучасних умовах господарювання;
- оцінювати ефективність і якість використання транспортних засобів;
- обґрунтовувати та використовувати комплекси машин, комплектувати та раціонально використовувати машинний парк;
- аналізувати, обробляти та використовувати експлуатаційні та економічні показники використання техніки.
- навчитися правильно поєднувати теоретичні знання з практикою сільськогосподарського виробництва;
- вміти розв'язувати завдання комплексної механізації аграрного виробництва;
- вміти ефективно використовувати ресурси, машин та обладнання з урахуванням виробничих умов.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення освітнього компонента «Виробнича переддипломна практика» у здобувача вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва, що передбачає застосування певних знань та вмінь, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії

ЗК 7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 7. Здатність комплектувати оптимальні сільськогосподарські агрегати, технологічні лінії та комплекси машин

ФК 9. Здатність виконувати монтаж, налагодження, діагностування та випробування сільськогосподарської техніки, технологічного обладнання, систем керування і забезпечувати якість цих робіт.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Знати роль і місце агроінженерії в агропромисловому виробництві

ПРН 6. Формулювати нові ідеї та концепції розвитку агропромислового виробництва.

ПРН 7. Розв'язувати складні інженерно-технічні задачі, пов'язані з функціонуванням сільськогосподарської техніки та технологічними процесами виробництва, зберігання, обробки та транспортування сільськогосподарської продукції.

ПРН 8. Оцінювати та аргументувати значимість отриманих результатів випробувань сільськогосподарської техніки.

ПРН 9. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, та формувати у майбутнього фахівця почуття відповідальності за виконувану роботу.

ПРН 11. Демонструвати повагу до етичних принципів, своєю поведінкою впроваджувати етичні норми взаємовідносин в колективі, які сприяють досягненню виробничої мети. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі.

ПРН 12. Вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції. Проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції. Розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.

ПРН 13. Описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки. Вибирати робочі органи машин відповідно до ґрунтово-кліматичних умов та особливостей сільськогосподарських матеріалів.

ПРН 14. Відтворювати деталі машин у графічному вигляді згідно з вимогами системи конструкторської документації. Застосовувати вимірвальний інструмент для визначення параметрів деталей машин.

ПРН 15. Визначати показники якості технологічних процесів, машин та обладнання і вибирати методи їх визначення згідно з нормативною документацією.

ПРН 16. Розуміти принцип дії машин та систем, теплові режими машин та обладнання аграрного виробництва. Визначати параметри режимів роботи гідравлічних систем та теплоенергетичних установок сільськогосподарського призначення.

ПРН 17. Вибирати та застосовувати механізовані технології відповідно до агрокліматичних умов та обґрунтовувати технології за економічними та якісними критеріями.

ПРН 18. Застосовувати закони електротехніки для пояснення будови і принципу дії електричних машин. Визначати параметри електроприводу машин і обладнання сільськогосподарського призначення. Вибирати і використовувати системи автоматизації та контролю технологічних процесів в аграрному виробництві.

ПРН 19. Застосовувати стратегії та системи відновлення працездатності тракторів, комбайнів, автомобілів, сільськогосподарських машин та обладнання. Складати плани-графіки виконання ремонтно-обслуговуючих робіт. Виконувати операції діагностування, технічного обслуговування та ремонту сільськогосподарської техніки.

ПРН 20. Оцінювати роботу машин і засобів механізації аграрного виробництва за критеріями екологічності та ефективності природокористування. Розробляти заходи зі зниження негативного впливу сільськогосподарської техніки на екосистему.

ПРН 21. Визначати склад та обсяги механізованих робіт, потребу в пальномастильних матеріалах та запасних частинах.

ПРН 22. Визначати чисельні значення показників оцінювання стану охорони праці в галузях сільського господарства. Розробляти заходи з охорони праці і безпеки життєдіяльності відповідно до правових вимог законодавства.

ПРН 23. Аналізувати ринок продукції та сільськогосподарської техніки. Складати бізнес-плани виробництва сільськогосподарської продукції. Виконувати економічне обґрунтування технологічних процесів, технологій, матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва. Застосовувати методи управління проектами виробництва продукції рослинництва та тваринництва.

ПРН 24. Організовувати виробничий процес підрозділів з технічного забезпечення агропромислових виробництв.

4. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

4.1 Проведення вступного інструктажу з практики. Вивчення правил охорони праці та пожежної безпеки

Перед початком практики здобувачів знайомлять з наказом ректора ОДАУ про проведення практики, терміни і зі здобувачами проводиться вступний інструктаж по охороні праці.

На підприємстві проводять вступний інструктаж з техніки безпеки та пожежної безпеки, результати якого фіксуються в спеціальному журналі інструктажів.

Програма вступного інструктажу має відповідати Програмі проведення інструктажів з охорони праці згідно з НПАОП 0.00 – 4. 12. 05 «Типове положення про проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», затвердженого наказом Держгірпромнагляду від 26.01.2005 р. №15 та переліку питань з безпеки життєдіяльності, наведених в «Положенні про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах», затвердженому наказом Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України від 20.11.2006 р. №782.

Чітко вказується здобувачам на необхідність суворого виконання правил охорони праці, протипожежної безпеки, внутрішнього розпорядку, з обов'язковим проходженням вступного інструктажу. В період практики здобувачі зобов'язані дотримуватися правил санітарії, особистої гігієни, правил з техніки безпеки, пожежної охорони.

Здобувачі повинні вміти користуватися вогнегасниками, надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків.

Робота на сільськогосподарській техніці, під час обробки ґрунту та збирання культур, під час роботи на верстатах, потребує довготривалого знаходження на працюючій техніці, тому необхідно знати правила безпечного користування.

4.2. Вивчити порядок планування обсягів робіт по ремонту і технічному обслуговуванню машинно-тракторного парку

Ознайомитись зі складом машинно-тракторного парку сільськогосподарського підприємства, дані представити у вигляді таблиці. З'ясувати, як виконується планування ремонтно-обслуговуючих робіт в господарстві, їх річний обсяг; кількість планових ремонтів основних видів машин, місце їх виконання; величину коштів, що витрачаються на ремонт техніки, тощо.

Проаналізувати порядок приймання техніки в ремонт і видачі з ремонту. Встановити, за яким критерієм (планово або внаслідок відмови) машини

спрямовуються до ремонту; у яких одиницях ведеться облік напрацювання машин (кг палива, у.е.га, нормозміни, тощо); наявність і порядок складання річного плану роботи майстерні, визначення її виробничої програми на поточний рік. Визначити вихідні дані, які необхідні для планування обсягів робіт по ремонту і технічному обслуговуванню машинно-тракторного парку. Скласти план-графік ремонтів і технічних обслуговувань машин, розрахувати виробничу програму ремонтної майстерні, результати розрахунків представити в таблиці. Навести номенклатуру машин і агрегатів, які спрямовуються у ремонт на інші ремонтні підприємства, з'ясувати, які інші послуги з ремонту та обслуговування техніки здійснюють ремонтні підприємства регіону.

4.3. Проаналізувати технологічний процес поточного ремонту машин в майстерні, ознайомитись з особливостями проведення розбирально-мийних робіт, дефектації, відновлення деталей, комплектування, складання, обкатування, фарбування й випробування машин в ремонтній майстерні

Для проведення аналізу технології ознайомитися з існуючим технологічним процесом ремонтно-обслуговуючих робіт та виявити відхилення від вимог. Скласти послідовність виконання робіт від моменту надходження машини в ремонт до моменту випуску з ремонту. Встановлену послідовність робіт надати у вигляді схеми.

Проаналізувати технологічний процес і вказати роботи, які треба вдосконалити або додати у технологію з метою підвищення якості ремонту, а також визначити, чи задовольняє оснащення майстерні вимогам технології.

Вивчити послідовність розробки технологічних процесів, вимоги і правила оформлення технологічних документів. Встановити перелік нормативно-технічної документації на технологічні процеси.

4.4. Виконати аналіз організації виробничого процесу ремонту основних видів машин в ремонтній майстерні

Ознайомитись з виробничою структурою підприємства. З'ясувати схему розташування виробничих дільниць, інших приміщень у виробничому корпусі майстерні. Виконати компоновальний план ремонтної майстерні.

Ознайомитись з методикою розробки технологічного планування дільниць. Підібрати необхідне обладнання для дільниць майстерні. Виконати технологічні планування обладнання дільниць.

Визначити, на яких принципах здійснюється організація виробничого процесу. Описати методи і способи постановки машин до ремонту, форми організації виробництва в ремонтній майстерні. Розрахувати чисельність і штат працівників майстерні. Визначити структуру управління виробництвом.

Після цього порівняти існуючі організаційні методи, форми та заходи із рекомендованими в науково-технічній та спеціальній літературі, зробити

висновки про їх відповідність.

4.5. Вивчити методи нормування ремонтних робіт

Вивчити склад норми часу на виконання ремонтних операцій, методи визначення технічно обґрунтованих норм часу і окремих їх елементів, призначення хронометражу. Виконати фотографію робочого часу, обробити результати спостережень, підрахувати баланс робочого часу. Проаналізувати витрати робочого часу і скласти план організаційно-технічних заходів по підвищенню продуктивності праці.

4.6. Розглянути заходи по технологічній підготовці ремонтного підприємства до ремонту техніки

Вивчити функції і задачі системи технологічної підготовки ремонтного виробництва. Скласти перелік нормативно-технічної документації, яку потрібно замовити, із зазначенням організації, що розробила цю документацію. Побудувати план-графік технологічної підготовки.

4.7. Ознайомитись з порядком планування, використання і обліку коштів, запасних частин і матеріалів на ремонт сільськогосподарської техніки

Вивчити порядок планування коштів на ремонт сільськогосподарської техніки і нормативні матеріали, які необхідні для цього. Проаналізувати планові й фактичні витрати коштів на ремонт сільськогосподарської техніки, у т.ч. на запасні частини й матеріали. Ознайомитися, як організовано постачання запасних частин та матеріалів, стисло надати отримані відомості, зробити висновки про недоліки в організації ремонту та обслуговування техніки підприємства.

4.8 Розробка пропозицій щодо удосконалення виробничої діяльності підприємства, підвищення ефективності діяльності підприємства та покращення його ринкових позицій і підвищення конкурентоспроможності.

Пропозиції можуть бути спрямовані як на удосконалення існуючих функціональних напрямів діяльності підприємства, так і передбачати принципові нововведення.

Розробка пропозицій має ґрунтуватися на виявлених недоліках організації роботи підприємства, наявних резервах її удосконалення, вивченні вітчизняного й закордонного досвіду кращих підприємств аналогічного та споріднених видів діяльності.

Під час проходження практики на підприємстві здобувач доповнює тему відомостями виробничого характеру, аналізує, відзначає позитивні та негативні моменти на даному етапі виробництва.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Розподіл здобувачів вищої освіти за базами проходження виробничої практики і закріплення керівників практики від університету проводиться за місяць до початку практики і затверджується наказом ректора ОДАУ.

За тиждень до початку виробничої практики на кафедрах, які відповідальні за підготовку, проводяться збори, на яких здобувачі-практиканти отримують направлення на виробничу практику, програму виробничої практики та методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації за результатами проходження виробничої практики та проходять інструктаж з техніки безпеки.

Від Університету для керівництва виробничою практикою здобувачів призначаються науково-педагогічні працівники кафедр факультету, які брали участь в освітньому процесі з ОК, що становлять теоретичну основу проходження практики.

Обов'язки керівника виробничої практики Університету:

- забезпечує проведення інструктажу з техніки безпеки;
- проводить інструктаж про порядок проходження практики; - надає здобувачам вищої освіти необхідні документи (програма практики, методичні вказівки до проходження практики, індивідуальне завдання та інше);
- організує виїзд або вихід на місце практики;
- повідомляє здобувачів вищої освіти про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі (строки подання і форму письмового звіту);
- надає здобувачам вищої освіти консультаційну допомогу при оформленні звітів,
- приймає на перевірку щоденники з практики.

Від бази проходження практики для керівництва виробничою практикою здобувачів призначається фахівець.

Обов'язки керівника практики від підприємства:

- проконтролювати підготовленість бази та місця проведення практики;
- визначає робоче місце для здобувача вищої освіти та умови проходження ним практики;
- забезпечувати умови для виконання плану виробничої практики;
- надавати здобувачам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики;
- забезпечувати проведення інструктажу з дотримання правил техніки безпеки, протипожежної безпеки та виробничої санітарії;
- контролювати та забезпечення нормальних умов праці і побуту здобувачів вищої освіти;

- надавати відповідні роз'яснення із кожного етапу проходження практики чи виконуваних здобувачем робіт;
- сприяти поглибленому засвоєнню програмних питань, становленню практичного професіоналізму;
- надавати консультативну та практичну допомогу при виконанні здобувачем вищої освіти програми практики, у зборі та аналізі матеріалів і оформленні звіту про практику;
- перевіряє звітну документацію, по завершенні практики, формування відгуку і оцінки роботи здобувача на практиці;

За результатами проходження практики керівник практики від бази практики складає відгук, відмічає в ньому стан виконання програми практики, відношення до роботи, дотримання трудової дисципліни, ступінь оволодіння професійних компетентностей.

Обов'язки здобувачів:

- до початку практики одержати необхідну документацію та консультації щодо її оформлення;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і переддипломної санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію (протягом 10 днів після закінчення практики) і захистити звіт .

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання – це способи спільної роботи викладача і здобувача, спрямовані на засвоєння здобувачами теоретичних знань, придбання практичних навичок і умінь, розвиток у них пізнавальних здібностей, формування високих моральних, ділових та професійних якостей.

Відповідність програмних результатів та методів навчання наведено в таблиці 6.1

Таблиця 6.1

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 5. Знати роль і місце агроінженерії в агропромисловому виробництві	Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проєктна робота.
ПРН 6. Формулювати нові ідеї та концепції розвитку агропромислового виробництва.	Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проєктна робота.

<p>ПРН 7. Розв'язувати складні інженерно-технічні задачі, пов'язані з функціонуванням сільськогосподарської техніки та технологічними процесами виробництва, зберігання, обробки та транспортування сільськогосподарської продукції.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 8. Оцінювати та аргументувати значимість отриманих результатів випробувань сільськогосподарської техніки.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 9. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, та формувати у майбутнього фахівця почуття відповідальності за виконувану роботу.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 11. Демонструвати повагу до етичних принципів, своєю поведінкою впроваджувати етичні норми взаємовідносин в колективі, які сприяють досягненню виробничої мети. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 12. Вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції. Проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції. Розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 13. Описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки. Вибирати робочі органи машин відповідно до ґрунтово-кліматичних умов та особливостей сільськогосподарських матеріалів.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>

<p>ПРН 14. Відтворювати деталі машин у графічному вигляді згідно з вимогами системи конструкторської документації. Застосовувати вимірвальний інструмент для визначення параметрів деталей машин.</p>	<p>Самостійна робота, словесні, практичні, наочні, проектна робота.</p>
<p>ПРН 15. Визначати показники якості технологічних процесів, машин та обладнання і вибрати методи їх визначення згідно з нормативною документацією.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 16. Розуміти принципи дії машин та систем, теплові режими машин та обладнання аграрного виробництва. Визначати параметри режимів роботи гідравлічних систем та теплоенергетичних установок сільськогосподарського призначення.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 17. Вибирати та застосовувати механізовані технології відповідно до агрокліматичних умов та обґрунтовувати технології за економічними та якісними критеріями.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 18. Застосовувати закони електротехніки для пояснення будови і принципу дії електричних машин. Визначати параметри електроприводу машин і обладнання сільськогосподарського призначення. Вибирати і використовувати системи автоматизації та контролю технологічних процесів в аграрному виробництві.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>
<p>ПРН 19. Застосовувати стратегії та системи відновлення працездатності тракторів, комбайнів, автомобілів, сільськогосподарських машин та обладнання. Складати плани-графіки виконання ремонтно-обслуговуючих робіт. Виконувати операції діагностування, технічного обслуговування та ремонту сільськогосподарської техніки.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проектна робота.</p>

<p>ПРН 20. Оцінювати роботу машин і засобів механізації аграрного виробництва за критеріями екологічності та ефективності природокористування. Розробляти заходи зі зниження негативного впливу сільськогосподарської техніки на екосистему.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проєктна робота.</p>
<p>ПРН 21. Визначати склад та обсяги механізованих робіт, потребу в пальномастильних матеріалах та запасних частинах.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проєктна робота.</p>
<p>ПРН 22. Визначати чисельні значення показників оцінювання стану охорони праці в галузях сільського господарства. Розробляти заходи з охорони праці і безпеки життєдіяльності відповідно до правових вимог законодавства.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проєктна робота.</p>
<p>ПРН 23. Аналізувати ринок продукції та сільськогосподарської техніки. Складати бізнес-плани виробництва сільськогосподарської продукції. Виконувати економічне обґрунтування технологічних процесів, технологій, матеріально-технічного забезпечення аграрного виробництва. Застосовувати методи управління проєктами виробництва продукції рослинництва та тваринництва.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проєктна робота.</p>
<p>ПРН 24. Організувати виробничий процес підрозділів з технічного забезпечення агропромислових виробництв.</p>	<p>Самостійна робота, індивідуальні консультації, пояснення, аналіз конкретних ситуацій, робота в Інтернеті, проєктна робота.</p>

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форма підсумкового контролю: диференційований залік.

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання програми. Звітна документація оформлюється згідно «Методичних рекомендацій щодо оформлення звітної документації з виробничої практики» і надається на перевірку керівнику практики від Університету. Вона має містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики. Повне і правильне оформлення звітної документації, позитивні відгуки керівників практики призначених від бази практики та від Університету є підставою для допуску здобувача до захисту матеріалів практики.

Процедура захисту проводиться комісійно (комісія затверджується розпорядженням декана факультету) згідно з затвердженим графіком (затверджується розпорядженням декана факультету). Якість набутих під час виробничої практики знань та умінь оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 7.1. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 7.2.

Таблиця 7.1.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Формою звітності здобувача про проходження практики є письмовий звіт, підписаний і оцінений безпосередньо керівником бази практики.

Письмовий звіт разом зі щоденником подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Звіт повинен бути складений на 25...30 аркушах паперу

формату А4 з додатками, копіями або фотографіями, виконаними здобувачем та відповідати встановленим вимогам.

Список літературних та електронних джерел укладається відповідно до вимог ДСТУ ГОСТ 7.1.:2015 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

В звіті здобувач повинен детально відобразити свої навички самостійно узагальнювати матеріали практики отримані на виробництві в таких розділах:

1. Титульний аркуш
  2. Зміст
  3. Вступ
  4. Основна частина
  5. Висновки та пропозиції
  6. Щоденник
  7. Фотоматеріали
- Висновок керівника практики від кафедри
Список використаної літератури.

. Захист звіту з практики відбувається у терміни, визначені навчальним планом шляхом оцінки якості виконання звіту та захисту керівнику практики.

До звіту надається:

- відгук керівника практики від підприємства
- довідково-статистичний та ілюстративного-графічний матеріал, (після списку використаних джерел)

Максимально можлива оцінка за захист щодо проходження виробничої практики становить 100 балів (табл.7.3).

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 -100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності,вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді,самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 -89	B	Дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 -81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати,систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці;контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64- 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє Знання і розуміння основних положень;	Середній (репродуктивний)	задовільно	

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
			з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих			
60- 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його Відтворює на репродуктивному рівні			
35- 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький(рецептивно-продуктивний)	незадовільно	незараховано
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Таблиця 7.4

Оцінювання результатів практики та розподіл балів

№ з/п	Зміст роботи, яка оцінюється	Кількість балів
1	Вчасне отримання документів та проходження інструктажу з техніки безпеки	5
2	Вчасне подання та правильне оформлення документів про прибуття здобувача на практику	5
3	Підготовка та оформлення звітної документації	40
4	Оформлення щоденника	15
5	Своєчасне подання звітної документації на кафедру	5
6	Захист практики	30
	Загальна сума балів за практику	100

Під час проходження практики на підприємстві здобувач доповнює тему відомостями виробничого характеру, аналізує, відзначає позитивні та негативні моменти на даному етапі виробництва, рекомендує прогресивні шляхи вирішення поставленої задачі.

За результатами проходження виробничої практики здобувач оформляє письмовий звіт. Він повинен мати чітку побудову, визначену завданням, логічну послідовність, переконливу аргументацію, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендації.

Загальний обсяг звіту – до 35 сторінок (до загального обсягу звіту не входить список використаної літератури та додатки).

При підготовці тексту звіту необхідно дотримуватися наукового стилю викладання. Не допускається використання побутового або публіцистичного стилю чи надто складних словесних конструкцій, відступів від загальноприйнятої термінології. Згідно з науковим етикетом виклад у звіті власних думок автора здійснюється від третьої особи: «На нашу думку» або «На думку автора» тощо.

Текст має бути набраний на комп'ютері державною мовою на одному боці стандартного аркушу А4. Поля на кожній сторінці мають бути такі: ліворуч – 25 мм, праворуч – 10 мм, згори і знизу – по 20 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Нумерація сторінок (внизу по центру) – наскрізна: перша сторінка – титульний аркуш, на якому номер сторінки не ставиться.

Ілюстрації (рисунки, схеми, діаграми, графіки тощо) слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше або на наступній сторінці.

На всі ілюстрації мають бути посилання на їхнє джерело, наприклад, «Джерело: Статистичний щорічник України за відповідний рік», або «Розраховано автором на базі відповідного джерела». Ілюстрації позначаються словом «Рис.» і нумеруються. Номер ілюстрації складається з 4 номеру розділу і порядкового номеру ілюстрації в даному розділі, наприклад, Рис. 2.1. (перший рисунок другого розділу).

Цифровий матеріал оформлюють у вигляді таблиць. Її слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше або на наступній сторінці. Таблиця повинна мати номер і назву. Номер таблиці розміщується справа над таблицею і складається з номеру розділу і порядкового номеру таблиці в даному розділі, наприклад, «Таблиця 2.1». На всі таблиці мають бути посилання на їхнє джерело. Посилання вказується після таблиці.

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка. Вище і нижче кожної формули має бути залишено не менше одного вільного рядка. Номер формули слід зазначати у круглих дужках на рівні формули у крайньому правому положенні на рядку даної сторінки, наприклад, «(2.4)».

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку над нею пишуть «Продовження табл.» (із зазначенням її номера).

Ілюстрації і таблиці розміщують так, щоб їх можна було розглядати без обертання сторінки, або з обертанням за годинниковою стрілкою, і розміщують після першого посилання на них у тексті.

Кожну таблицю (рис.), що міститься у звіті, необхідно супроводжувати коротким аналізом змісту і висновками. При посиланні в тексті на таблицю (рис.) вказують її номер, наприклад «табл.1.2».

Кількість таблиць (рис.) визначається змістом звіту і повинна бути достатньою для того, щоб придати тексту ясність і конкретність.

У додатках наводяться форми статистичної звітності, допоміжні матеріали (проміжні математичні розрахунки, ілюстрації допоміжного характеру тощо).

Кожний додаток починають з нової сторінки. їм дають заголовки і позначають послідовно великими літерами української абетки, наприклад, Додаток А, Додаток Б (В, Г, Д і т.д.).

У тексті обов'язково мають бути зроблені посилання на джерела, з яких були запозичені цифрова інформація і цитати, наведені в звіті.

Посилання на джерела рекомендується здійснювати за допомогою квадратних дужок, в яких проставляється порядковий номер джерела зі списку використаної літератури та відповідна сторінка. Наприклад: [8, с.12].

Список використаної літератури має бути оформлений у відповідності до чинного стандарту.

Звіт подається на кафедру в твердій обкладинці або у спеціальній папці.

Оформлений звіт разом із заповненим щоденником здобувач подає на кафедру для його перевірки науковим керівником й підготовки ним висновків про роботу здобувача під час практики. Термін подання звіту визначається регламентом проходження практики.

За результатами висновків наукового керівника про роботу здобувача під час практики і захисту звіту виставляється диференційована оцінка, яка фіксується на титульному аркуші звіту, у відомості та заліковій книжці.

Здобувачу, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надане право проходження практики повторно.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

1. «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському державному аграрному університеті (нова редакція)», затвердженого наказом ректора №42-заг від 27 лютого 2025 р.;

2. Положення про проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті», (нова редакція) затвердженого наказом ректора №221-заг від 11 червня 2021 р.

3. Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з освітнього компоненту „Експлуатація машин та обладнання” на тему «Технологія використання машинних орних агрегатів» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 208 «Агроінженерія» денної та заочної форми навчання / Домущі Д.П., Устуянов П.Д.. Одеса: ОДАУ, 2025. 24 с.

4. Методичні вказівки з освітнього компоненту „Експлуатація машин та обладнання” для виконання курсового проєкту та самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 208 «Агроінженерія» денної та заочної форми навчання / Домущі Д.П., Устуянов П.Д.. Одеса: ОДАУ, 2025. 42 с.

5. Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Експлуатація машин та обладнання» на тему: «Обґрунтування структури та складу автомобільних засобів для обслуговування зернозбиральних комбайнів» для здобувачів денної та заочної форми навчання спеціальності 208 «Агроінженерія» рівня вищої освіти «Бакалавр» / Домущі Д.П., Устуянов П.Д. Одеса: ОДАУ, 2023.16 с.

6. Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Експлуатація машин та обладнання» на тему: «Комплектування машинно- 29 тракторних агрегатів для виконання механізованих робіт в рослинництві» для здобувачів денної та заочної форми навчання

спеціальності 208 «Агроінженерія» рівня вищої освіти «Бакалавр» / Домуці Д.П., Устуянов П.Д. Одеса: ОДАУ, 2023. 46 с.

7. Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Експлуатація машин та обладнання» на тему: «Обґрунтування структури та складу тракторних транспортних агрегатів» для здобувачів денної та заочної форми навчання спеціальності 208 «Агроінженерія» р рівня вищої освіти «Бакалавр» / Домуці Д.П., Устуянов П.Д. Одеса: ОДАУ, 2024.18 с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована

1. Експлуатація машин і обладнання: навчально-методичний комплекс [навч.посіб. для студентів інженерних спеціальностей осв.- каліф. рівня "Бакалавр"] / І.М. Бендера, В.П. Грубий, П.І. Роздорожнюк та ін.. / за ред. І.М. Бендери, В.П. Грубого, П.І. Роздорожнюка. Каменець – Подільський: ФОП Сисин Я.І., 2013. 576 с

2. Ільченко В.Ю. Машиновикористання в землеробстві./Ільченко В.Ю., Нагірний Ю.П., Дхолос П.А. та ін..; за ред.. В.І. Ільченка і Ю.П. Нагірного. - Київ:Урожай, 1996. 384 с.

3. Лімоніт А.С. Практикум із машино використання в рослинництві; навч. Посібник/ Лімонт А.С., Мельник І.І. Малиновський А.С. та ін.; за ред. І.І. Мельника. - Київ: Кондор, 2004. 284 с.

4. Нагірний Ю.П. Обґрунтування інженерних рішень. -Київ: Урожай, 1994. 216с.

5. Механізовані польові роботи. Методика розрахунку норми виробітку га витрати палива. Книги 1, 2, 3, 4, 5. - Київ: »Комплекс Віта», 1998.

6. Ремонт машин / за ред. О.І. Сідашенка, А.Я. Поліського. – Київ : Урожай, 1994. 400 с

7. Рудь А.В. Механізація, електрифікація та автоматизація сільгоспвиробництва т.2 /А.В. Рудь та ін.. – Київ : Агроосвіта, 2012. 430 с.

8. Типові норми виробітку і витрачання палива на механізовані польові роботи. - Київ: Урожай, 1991. 472 с.

Допоміжна

1. Довідник сільського інженера. В.Д. Гречкосій, О.М. Погорілець,

І.І. Ревенко та ін.; За ред. В.Д. Гречксія. - Київ: Урожай, 1991. 400 с.

2. Довідник з експлуатації машинно-тракторного парку В.Ю. Ільченко, П.І. Карасьов, А.С. Лімонт та ін. - К.: Урожай. 1987, - 387 с.

3. Технічний сервіс в АПК: навчально-методичний комплекс [навч.посіб. для студентів інженерних спеціальностей осв.- каліф. рівня "Бакалавр" напрямку «Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва»] / С.М. Грушецький, І.М. Бендера, О.О. Козаченко та ін.; за ред. С.М. Грушецького, І.М. Бендери. Каменець – Подільський: ФОП Сисин Я.І., 2014.680 с.

4. Міцність та надійність машин/ В.Я. Анілович, О.С. Гринченко, В.В. Карабін та ін.; за ред В.Я. Аніловича. Київ: Урожай, 1996. 248 с.

5. Надійність сільськогосподарської техніки /С.Г.Гранкін, В.С.Малахов, М.І.Черновол, В.Ю.Черкун; За ред. В.Ю.Черкуна. Київ: Урожай, 1998. 208 с. 6. Ремонт дизельних двигунів: Довідник /За ред. Л.С.Єрмолова. Київ: Урожай, 1991.248 с.